

**Годишен доклад за дейността
Доклад на независимите одитори
Годишен финансов отчет за 2022 г.**

**ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД
ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ**

31 декември 2022 г.

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	i
Доклад на независимите одитори	I
Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица	1
Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“

Годишен доклад за дейността през 2022 г.

I. Обща информация за Фонда

1. Наименование на фонда

Професионален пенсионен фонд ДаллБогг: Живот и Здраве (за краткост ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве или Фондът)

С Решение № 788-ППФ от 26.10.2021 г., Комисията за финансов надзор издава разрешение на ПОД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД за управление на Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“. Софийски градски съд вписва Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ с Решение № 43/ 15.11.2021 г., по фирмено дело № 58/2021 г.

2. Предмет на дейност

Набирането на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управлението на средствата във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и изплащане на допълнителни задължителни пенсии при настъпване на осигурителни случаи.

В съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване, всеки служител, който попада в първа или втора категория труд има право да получава допълнителна пенсия от ППФ. Вноските се превеждат от НАП и се инвестират от фонда, като реализираният доход се разпределя по осигурителните партии. Индивидуалните партии се водят в левове и дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден и е валидна само за този ден. Изчислява се като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния ден се раздели на броя дялове на Фонда към същия ден. Стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец, се обявява във вестник „Монитор“ на третия работен ден на следващия месец.

3. Банка попечител

Управляващото дружество има сключен договор за попечителски услуги с банка-попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Банка-попечител на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве е Обединена Българска Банка ЕАД.

4. Териториална структура

През 2022 г. Управляващото дружество на Фонда разполага с офиси в 16 града в страната.

5. Надзор над дейността

Дейността на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве подлежи на надзор от специализиран държавен орган – Комисия за финансов надзор.

II. Пазарен дял

По брой осигурени лица

През 2022 г. ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве за пръв път започва да набира осигурени лица и да трупа поетапно пазарен дял. На база информация от сайта на Комисията за финансов надзор, в таблицата по-долу е представена информация за пазарните дялове на пенсионноосигурителните дружества по брой лица в управляваните професионални фондове.

Наименование на професионален пенсионен фонд	31.12.2022 (в %)	31.12.2021 (в %)
ППФ "ДОВЕРИЕ"	23.65	22.63
ППФ "СЪГЛАСИЕ"	13.39	14.05
ППФ "ДСК-РОДИНА"	17.45	16.47
ЗППФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"	14.83	15.26
"ППФ ОББ"	6.84	7.2
ППФ "ЦКБ-СИЛА"	9.65	10.26
"ППФ - БЪДЕЩЕ"	4.78	4.94

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен доклад за дейността през 2022 г.

ППФ "ТОПЛИНА"	6.37	6.33
ППФ "ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"	2.78	2.86
ППФ "ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ"	0.26	-
Общо	100	100

По управлявани активи

През 2022 г. ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве за пръв път започва да набира нетни активи и да трупа поетапно пазарен дял. На база информация от сайта на Комисията за финансов надзор, в таблицата по-долу е представена информация за пазарните дялове на пенсионноосигурителните дружества по размер на нетните активи в управляваните професионални фондове.

Наименование на професионален пенсионен фонд	31.12.2022 (в %)	31.12.2021 (в %)
ППФ "ДОВЕРИЕ"	23.35	23.37
ППФ "СЪГЛАСИЕ"	15.52	15.32
ППФ "ДСК-РОДИНА"	18.69	18.46
ЗППФ "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ"	16.61	17.55
"ППФ ОББ"	6.31	6.92
ППФ "ЦКЪ-СИЛА"	10.26	9.81
"ППФ - БЪДЕЩЕ"	2.9	2.66
ППФ "ТОПЛИНА"	4.56	4.32
ППФ "ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"	1.59	1.59
ППФ "ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ"	0.21	-
Общо	100	100

III. Осигурителна дейност

Осигурени лица

Към 31.12.2022 г. в ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве членуват 823 осигурени лица, от които 657 мъже и 166 жени. Към 31.12.2021 г. Фондът не е разполагал с осигурени лица, тъй като активната му пенсионноосигурителна дейност започва през 2022 г.

Новоосигурени лица

ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве се стреми да привлича осигурени лица чрез прехвърляне от други професионални фондове. Броят на лицата, постъпили през 2022 г. във Фонда чрез прехвърляне от други фондове е 262 броя. Броят на новоосигурените лица, служебно разпределени или направили първоначален избор, е 566 броя.

Осигурени лица, напуснали Фонда

През 2022 г. ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве са напуснали 5 броя лица, които са се възползвали от правото си на ранно пенсиониране по реда на чл. 69Б от КСО и са прехвърлили натрупаните средства във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване.

Осигурителни вноски

През 2022 г. постъпленията от осигурителните вноски на осигурените лица в ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве са в размер на 3 012 хил. лв. През отчетната 2022 г. в ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве са постъпили от НАП осигурителни вноски в размер на 493 хил. лв., а прехвърлените вноски от други пенсионни фондове средства са в размер на 2 519 хил. лв..

Изплатените средства от Фонда към фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване е размер на 11 хил. лв.

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ Годишен доклад за дейността през 2022 г.

През 2022 г. не са изплащани средства от Фонда към други професионални пенсионни фондове.

През 2022 г. във Фонда не е извършвано прехвърляне на средства по реда на чл. 4В от КСО.

Средният размер на натрупаните средства по партидата на едно осигурено лице са в размер на 3 548 лв. Постигнатият отрицателен доход от инвестиране на активите на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве е в размер на 56 хил. лв.

Изплатени средства при настъпил осигурителен случай

През отчетната 2022 г. изплатените средства от ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве са в размер на 11 хил. лв. – прехвърлени средства в НОИ по реда на чл. 69Б от КСО.

ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве ЕАД, при управление на ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“, спазва и етични ценности и правила, заложи в Етичния кодекс.

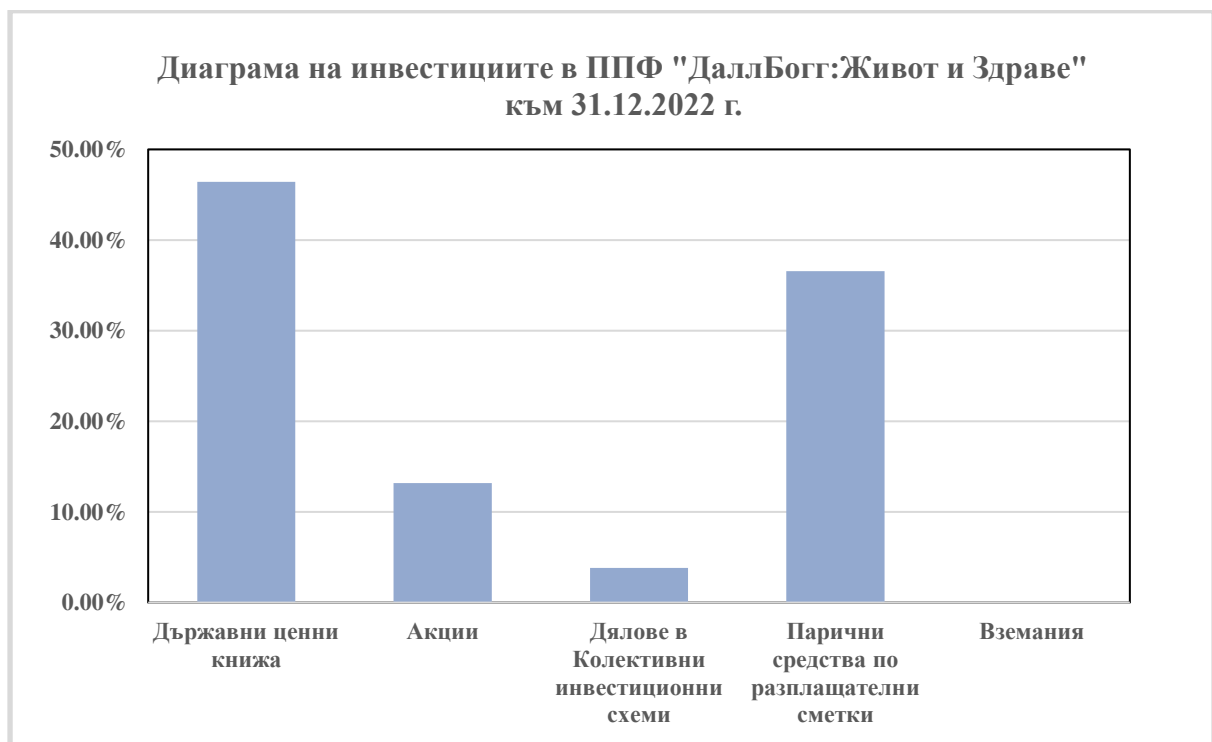
„ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД провежда социално отговорна политика в цялостната си дейност и в тази връзка средствата на ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ не се инвестират в компании, които нарушават конвенцията на Обединените нации за човешките и трудовите права, опазване на природата и антикорупция.

IV. Нетни активи

Към 31.12.2022 г. нетните активи на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве са в размер на 2 920 хил. лв. Към 31.12.2021 г. Фондът не е разполагал с нетни активи, тъй като активната му пенсионноосигурителна дейност започва през 2022 г.

V. Инвестиционна дейност

Средствата на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве са инвестирани във високоликвидни активи, търгувани на чуждестранни пазари, като към 31.12.2022 г. имат следното разпределение:

В таблицата по-долу са представени инвестиционните инструменти на Фонда и техният дял от балансовите активи.

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен доклад за дейността през 2022 г.

Финансов актив	Дял от стойността на активите	
	в проценти	в хил. лв.
Държавни ценни книжа	46.42%	1 358
Акции	13.18%	385
Дялове в Колективни инвестиционни схеми	3.83%	112
Парични средства по разплащателни сметки	36.57%	1 069
Вземания	-	-

През отчетната 2022 г. реализираният нетен резултат от инвестиране на активите на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве е отрицателен в размер на 56 хил. лв.

VI. Управление на риска

В рамките на инвестиционния процес се извършва мониторинг и управление на рисковете, на които е изложен Професионален пенсионен фонд ДаллБогг: Живот и Здраве, а именно:

- Пазарен риск – основните видове пазарен риск са:
  - Лихвен риск е рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.
  - Валутен риск е рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро.
  - Ценови риск, е рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент или инвестиционен имот при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.
- Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.
- Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.
- Законов риск - включва всички рискове за портфейлите, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност, свързана с портфейлите на управляваните фондове. Подобни промени могат да доведат до намаляване на стойността на портфейлите, поради необходимост от навременно привеждане в съответствие с нормативните изисквания.
- Политически риск – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност, до влошаване на финансовите резултати и съответно на доходността, която получават акционерите.
- Концентрационен риск – риск, произтичащ от липса на диверсификация в портфейла от активи или от голяма рискова експозиция към един емитент на ценни книжа или към група от свързани емитенти.
- Оперативен риск е рискът от възникване на преки или непреки загуби в резултат на неадекватни или неработещи вътрешни процедури, служители или системи или възникнали събития, дължащи се на външни фактори.
- Други рискове – Нападението на Руската Федерация над Република Украйна беляза 2022 година. Събитието разтърси из основи международния ред и доведе до значими политически и икономически последици. То сплоти разединения демократичен свят и постави Москва в дълбока изолация. Бяха наложени тежки икономически санкции, а хиляди западни компании бяха принудени да прекратят дейността си на територията на Руската федерация. Руската инвазия в Украйна доведе до най-големия конфликт в Европа от Втората световна война насам. Въпреки сериозния интензитет на войната и множеството жертви, шансовете за скорошно постигане на мир изглеждат малки. Това се дължи на факта, че условието за постигане на консенсус са териториалните претенции. Русия, която разполага с огромни ресурси, не може да си позволи да

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ Годишен доклад за дейността през 2022 г.

се оттегли без да е спечелила нищо, а западът не може да си позволи да допусне промяна на границите в Европа, постигната със сила. Поради това, войната ще бъде дълга и изтощителна, а мирът може да не бъде подписан в продължение на десетилетия след края на военните действия. На фона на случващото се наблюдаваме множество сложни и стратегически ходове от всички страни, които ще променят геополитиката.

В допълнение на този риск, следва да се отбележи и риска, свързан с продължаващата пандемия от корона вирус и възможните ѝ нови вълни, доколкото СЗО все още не е обявил край на пандемията.

Поради високата волатилност на финансовите пазари през 2022 г., породена както от продължаващата пандемия, така и от нахлуването на Русия срещу Украйна, Фонда поддържа консервативен подход при структуриране на своя инвестиционен портфейл. Същият е сравнително добре диверсифициран по отношение на лихвените нива (в контекста на повишена инфлация през годината) и понижаване на цените на инвестициите в дялови ценни книжа заради геополитическите рискове и несигурността по отношение на бъдещото развитие, както и поради влошаващата се макроикономическа среда в страната и в Европа. Освен това Фонда не притежава финансови инструменти, емитирани от воюващите страни, както и експозиции в валутата на тези страни, а освен това няма взаимоотношения и с контрагенти от тези страни. Доколкото неговите финансови активи се отчитат по справедлива стойност, то ефектите от пандемията и руската инвазия, в случай че са налице такива, са отразени в резултата от осигурителната дейност на Фонда за отчетния период.

Макроикономическата среда в страната също бе силно влошена през 2022 г. и това доведе до силна инфлация, поради допълнителните разходи, дължащи се на нарастващите цени на суровините и материалите, както и на енергийните разходи, а също така и на разходите за персонал. Предлаганите от Фонда пенсионни продукти не допускат възможността в тях да се отразят увеличението на разходите в цени на услугите и персонала. От друга страна обаче, увеличените възнаграждения на осигурените лица в резултат на инфлацията, заедно с покачването на минималната работна заплата за страната през 2022 г. и от началото на 2023 г. водят до очакван по-висок размер на постъпленията от осигурителните вноски при равни други условия.

VII. Вероятно бъдещо развитие на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве

В дългосрочен план ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве ще се стреми към повишаване на броя на привлечените осигурени лица и управлявани активи чрез провеждане на проактивна маркетингова политика. Основните цели през 2023 г. ще са свързани с:

- Нарастване на пазарния дял както по брой осигурени лица, така и по управлявани активи;
- Професионално инвестиране на средствата на осигурените лица при спазване на оптимален баланс между риск и възвръщаемост;
- Постигане на конкурентна доходност при управлението на средствата на осигурените лица и подобряване качеството на обслужването им

VIII. Събития след датата на изготвяне на финансовия отчет

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.

IX. Допълнителна информация

ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве се управлява от ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве и в тази връзка, всички оповестявания относно корпоративната структура на пенсионноосигурителното дружество и членовете на неговия Съвет на директорите са подробно разкрити в годишния доклад за дейността на ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве, в съответствие с изискванията на чл. 187д, чл. 247 и други свързани с тях разпоредби от Търговския закон.

X. Отговорности на ръководството за годишния финансов отчет и годишния доклад за дейността

Според българското законодателство ръководството на ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за състоянието на ДПФ ДаллБогг: Живот и Здраве към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен доклад за дейността през 2022 г.

Ръководството е изготвило годишен финансов отчет в съответствие с МСФО, приети за прилагане в Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2022 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към МСФО, приети от ЕС като освен това финансовия отчет на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве е изготвен на принципа-предположение за действащото предприятие.

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности.

Годишният доклад за дейността през 2022 г. на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве, заедно с неговия годишен финансов отчет за 2022 г., е приет и одобрен с решение на Съвета на директорите от 28.03.2023 г.

_____ **BISER**
Бисер Иванов **GEORGIEV**
Изпълнителен директор **IVANOV**
Digitally signed by
BISER GEORGIEV
IVANOV
Date: 2023.03.28
19:25:02 +03'00'

_____ **ANGEL**
Ангел Терзиев **KOSTOV**
Изпълнителен директор **TERZIEV**
Digitally signed
by ANGEL
KOSTOV TERZIEV
Date: 2023.03.28
19:25:27 +03'00'

Гр. София, 28 Март 2023 г.

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица

<i>В хиляди лева</i>	Пояснение	31 декември 2022 г.	31 декември 2021 г.
Активи			
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	6	1 855	-
Парични средства и парични еквиваленти	7	1 069	-
Общо активи		2 924	-
Пасиви			
Задължения към ПОД	16	4	-
Общо пасиви		4	-
Нетни активи на разположение на осигурените лица	8	2 920	-

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. е одобрен и приет от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, управляващо Фонда на 28 март 2023 г.

BISER GEORGIEV IVANOV Бисер Иванов Изпълнителен директор	Digitally signed by BISER GEORGIEV IVANOV Date: 2023.03.28 19:25:59 +03'00'	Съставил:	PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA Петя Христофорова Главен счетоводител	Digitally signed by PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA Date: 2023.03.28 19:14:52 +03'00'
ANGEL KOSTOV TERZIEV Ангел Терзиев Изпълнителен директор	Digitally signed by ANGEL KOSTOV TERZIEV Date: 2023.03.28 19:26:16 +03'00'			

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2023 г.:

Athanasios Petropoulos
Digitally signed by Athanasios Petropoulos
Date: 2023.03.31 19:55:20 +03'00'

Атанасиос Петропулос
Прокуррист
Мазарс ООД

Bogdanka Dimitrova Sokolova
Digitally signed by Bogdanka Dimitrova Sokolova
Date: 2023.03.31 20:01:04 +03'00'

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Мазарс ООД

Georgi Stoyanov Trenchev
Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev
Date: 2023.03.31 20:13:48 +03'00'

Георги Тренчев
Управител
Ековис Одит България ООД

Georgi Stoyanov Trenchev
Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev
Date: 2023.03.31 20:20:24 +03'00'

Георги Тренчев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Ековис Одит България ООД

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица за годината, приключваща на 31 декември

В хиляди лева

	Пояснения	2022	2021
Приходи от лихви	12	13	-
Приходи от дивиденди		1	-
Нетна печалба/(загуба) от валутна преоценка	10	(12)	-
Нетна печалба/(загуба) от оценка на финансови активи по спр. стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)	9	(53)	
Нетна печалба/(загуба) от операции с финансови активи	11	(5)	-
Печалба/Загуба от инвестиране на средствата на фонда		(56)	-
Увеличения, произтичащи от осигурителна дейност			-
Вноски за осигурени лица	8	493	
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	8	2 519	
Общо увеличения		3 012	

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. е одобрен и приет от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, управляващо Фонда на 28 март 2023 г.

BISER GEORGIEV IVANOV
Digitally signed by BISER GEORGIEV IVANOV
Date: 2023.03.28 19:26:48 +03'00'

Бисер Иванов
Изпълнителен директор

Съставил:

PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA
Digitally signed by PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA
Date: 2023.03.28 19:15:17 +03'00'

Петя Костадинова
Гл. счетоводител

ANGEL KOSTOV TERZIEV
Digitally signed by ANGEL KOSTOV TERZIEV
Date: 2023.03.28 19:27:21 +03'00'

Ангел Терзиев
Изпълнителен директор

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2023 г.:

Athanasios Petropoulos
Digitally signed by Athanasios Petropoulos
Date: 2023.03.31 19:57:00 +03'00'

Атанасиос Петропулос
Прокурис
Мазарс ООД

Bogdanka Dimitrova Sokolova
Digitally signed by Bogdanka Dimitrova Sokolova
Date: 2023.03.31 20:02:10 +03'00'

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Мазарс ООД

Georgi Stoyanov Trenchev
Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev
Date: 2023.03.31 20:14:35 +03'00'

Георги Тренчев
Управител
Ековис Одит България ООД

Georgi Stoyanov Trenchev
Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev
Date: 2023.03.31 20:19:17 +03'00'

Георги Тренчев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Ековис Одит България ООД

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица за годината, приключваща на 31 декември (Продължение)

В хиляди лева

	Пояснения	2022	2021
Намаления, свързани с осигурителни вноски			
Прехвърлени средства към НОИ	8	(11)	-
Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество	13	(25)	-
Общо намаления		(36)	-
Изменение в нетните активи на разположение на осиг. лица		2 920	-
Нетни активи на разположение на осиг. лица в началото на годината		-	-
Нетни активи на разположение на осиг. лица в края на годината		2 920	-

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. е одобрен и приет от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, управляващо Фонда на 28 март 2023 г.

_____ Бисер Иванов Изпълнителен директор	BISER GEORGIEV IVANOV Digitally signed by BISER GEORGIEV IVANOV Date: 2023.03.28 19:27:37 +03'00'	Съставил:	_____ Петя Костадинова Главен счетоводител	PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA Digitally signed by PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA Date: 2023.03.28 19:15:36 +03'00'
_____ Ангел Терзиев Изпълнителен директор	ANGEL KOSTOV TERZIEV Digitally signed by ANGEL KOSTOV TERZIEV Date: 2023.03.28 19:27:52 +03'00'			

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2023 г.:

_____
Athanasios Petropoulos

Digitally signed by Athanasios Petropoulos
Date: 2023.03.31 19:58:30 +03'00'

Атанасиос Петропулос
Прокурис
Мазарс ООД

_____
Bogdanka Dimitrova Sokolova

Digitally signed by Bogdanka Dimitrova Sokolova
Date: 2023.03.31 20:02:59 +03'00'

Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Мазарс ООД

_____
Georgi Stoyanov Trenchev

Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev
Date: 2023.03.31 20:15:26 +03'00'

Георги Тренчев
Управител
Ековис Одит България ООД

_____
Georgi Stoyanov Trenchev

Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev
Date: 2023.03.31 20:18:18 +03'00'

Георги Тренчев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Ековис Одит България ООД

Поясненията към финансовия отчет от стр. 5 до стр. 27 представляват неразделна част от него

Отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

<i>В хиляди лева</i>	<u>Пояснения</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	8	493	-
Постъпления на средства за осигурени лица, прехвърлени от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	8	2 519	-
Плащания, свързани с лица променили осигуряването си по реда на КСО	8	(11)	-
Постъпления от ПОД		1	-
Платени такси на ПОД	14	(21)	-
Други парични потоци от оперативна дейност		(1)	-
Постъпления от сделки с инвестиции		533	-
Плащания по сделки с инвестиции		(2 438)	-
Постъпления от сделки с чуждестранна валута		5	-
Плащания по сделки с чуждестранна валута		(11)	-
Нетен паричен поток от оперативна дейност		1 069	-
Нетно увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		1 069	-
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината		-	-
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината		1 069	-

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. е одобрен и приет от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, управляващо Фонда на 28 март 2023 г.

_____ Бисер Иванов Изпълнителен директор	BISER GEORGIEV IVANOV Digitally signed by BISER GEORGIEV IVANOV Date: 2023.03.28 19:28:13 +03'00'	Съставил:	_____ Петя Костадинова Главен счетоводител	PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA Digitally signed by PETYA HRISTOFOROVA KOSTADINOVA Date: 2023.03.28 19:15:53 +03'00'
_____ Ангел Терзиев Изпълнителен директор	ANGEL KOSTOV TERZIEV Digitally signed by ANGEL KOSTOV TERZIEV Date: 2023.03.28 19:28:27 +03'00'		_____ Георги Стоянов Тренчев	Georgi Stoyanov Trenchev Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev Date: 2023.03.31 20:16:19 +03'00'

Съгласно доклад на независимите одитори от 31 март 2023 г.:

_____
Атанасиос Петропулос
Прокурис
Мазарс ООД

Athanasios Petropoulos
Digitally signed by Athanasios Petropoulos
Date: 2023.03.31 19:59:21 +03'00'

_____
Богданка Соколова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Мазарс ООД

Bogdanka Dimitrova Sokolova
Digitally signed by Bogdanka Dimitrova Sokolova
Date: 2023.03.31 20:03:49 +03'00'

_____
Георги Тренчев
Управител
Ековис Одит България ООД

_____
Георги Тренчев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Ековис Одит България ООД

Georgi Stoyanov Trenchev
Digitally signed by Georgi Stoyanov Trenchev
Date: 2023.03.31 20:17:18 +03'00'

Пояснения към финансовия отчет

1. Предмет на дейност

С Решение №788-ППФ от 26 октомври 2021 г., Комисията за финансов надзор издава на „Пенсионноосигурително Дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ разрешение за управление на Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“ (наричан по-долу „Фондът“).

Фондът е със седалище и адрес на регистрация гр. София, бул. Г.М. Димитров №1. Фондът е регистриран в регистър Булстат с № 177539869.

Фондът се управлява от „Пенсионноосигурително Дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ („Управляващо Дружество“).

Фондът е създаден за неопределен срок, като не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Управляващото дружество.

Основната дейност на „Професионален пенсионен фонд ДаллБогг: Живот и Здраве“ се състои в набирането на задължителни пенсионноосигурителни вноски, управлението на средствата във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и изплащане на допълнителни задължителни пенсии при настъпване на осигурителни случаи.

В съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване, всеки служител, който попада в първа или втора категория труд има право да получава допълнителна пенсия от ППФ. Вноските се превеждат от НАП и се инвестират от Фонда, като реализираният доход се разпределя по осигурителните партии.

Осигуряването в Професионален пенсионен фонд се осъществява на капиталово-покривен принцип. Размерът на осигурителните вноски е определен в Кодекса за социално осигуряване като процент от осигурителния доход и е за сметка на работодателя, който според категорията труд се определя както следва:

- 12 на сто – за лицата, работещи при условията на I категория труд;
- 7 на сто – за лицата, работещи при условията на II категория труд.

Осигуряването в Професионален пенсионен фонд ДаллБогг: Живот и Здраве дава право на:

- Срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труд;
- Еднократно или разсрочено изплащане до 50 на сто от средствата, натрупани по индивидуалната партида, при трайно намалена работоспособност над 89,99 на сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида на осигурено лице, на което е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част I на КСО и не е придобило право на професионална пенсия за ранно пенсиониране;
- Прехвърляне на средствата по индивидуалната партида в УПФ или ДПФ, при отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на Част I от КСО и не е придобито право на професионална пенсия за ранно пенсиониране;
- Еднократно или разсрочено изплащане на суми на наследниците на починало осигурено лице или на пенсионер със срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране.

Размерът на професионалната пенсия за ранно пенсиониране зависи от натрупаните средства в индивидуалната партида; техническия лихвен процент към датата на отпускане на пенсията, одобрен от КФН, и срока на получаване на пенсията, в години и месеци, до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО от лицето.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда, като прехвърлят натрупаните средства в друг професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, или във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване.

В КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността и в съответствие с изискванията на КСО, ПОД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, управляващо ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“, сключва договор за попечителски услуги с банка-попечител, която съхранява всички активи на Фонда.

Дружеството има сключени договори и с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, при управлението на активите на Фонда.

Основната цел при инвестиране на средствата на Фонда, както в средносрочен, така и в дългосрочен план, е запазване и нарастване на натрупаните средства по индивидуалните партии на осигурените във Фонда лица.

Индивидуалните партии на осигурените лица се водят в лева и дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на нетните активи на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве се изчислява като от стойността на активите се приспадат задълженията към Управляващото дружество за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден.

Към 31.12.2022 г. в ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ членуват 823 броя осигурени лица и нетните активи на Фонда са 2 920 хил. лв.

2. Основа за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

При изготвянето на финансовия отчет е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчитане на планове за пенсионно осигуряване“ доколкото същият съдържа специфични изисквания към финансовото отчитане на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на настоящия финансов отчет в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

Финансовият отчет включва отчет нетните активи на разположение на осигурените лица, отчет за промените в нетните активи на осигурените лица, отчет за паричните потоци и пояснителни приложения към него.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.), освен ако не е посочено друго.

Този финансов отчет е изготвен при спазване на конвенцията за историческата цена с изключение на финансовите активи и пасиви, отчитани задължително съгласно МСС 26 по тяхната справедлива стойност.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството на Управляващото дружество е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда, ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на настоящия финансов отчет.

Доколкото Фондът е стартирал активна пенсионна дейност през 2022 г., то военният конфликт между Русия и Украйна, както и продължаващата пандемия от корона вирус не се очаква да окажат съществено негативно влияние върху неговото финансово състояние и финансовите резултати занапред.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2022 г.

Следните нови стандарти, както и изменения и разяснения към съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения – Постъпления преди предвидената употреба. Това изменение уточнява счетоводното третиране на приходите от продажба на

единици, произведени при привеждането на даден актив от имоти, машини и съоръжения до местоположението и в състоянието, необходими, за да може той да функционира по начина, предвиден от ръководството. Същите следва да бъдат признати в печалбата или загубата за съответния период през който са възникнали. Прилага се ретроспективно през годишни периоди, започващи на или след 01.01.2022 г. Разрешено е и по-ранно прилагане, като този факт се оповестява.

- Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи – Обременяващи договори – разходи за изпълнение на договор. С него се уточнява кои разходи следва да включва дружеството в състава на разходите за изпълнение на договор, за да прецени дали договорът е обременяващ и следователно да признае провизии за него. Изменението следва да се прилага за годишни отчетни периоди с начало на или след 01.01.2022 г. по отношение на съществуващи договори, по които предприятието не е изпълнило всички свои задължения. По-ранното прилагане се разрешава, но то следва да се оповести. Изменението следва да се прилага проспективно като се коригира началното салдо на неразмесената печалба или друг засегнат компонент на собствения капитал на датата на неговото първоначално прилагане.
- Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации – Препратка към Концептуалната рамка. Актуализира се препратката към приложимата рамка, като текстът „Общите положения за изготвянето и представянето на финансови отчети” се заменя с „Концептуалната рамка за финансово отчитане”. Освен това, с изменението се въвежда ново изключение от принципа на признаване на пасиви и условни пасиви, поети в бизнес комбинация по отношение на сделки и други събития в обхвата на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи или КРМСФО 21 Налози, според което придобиващият следва да прилага съответно МСС 37 или КРМСФО 21 вместо Концептуалната рамка, за да идентифицира задълженията, които е поел при бизнес комбинация. Добавя също така, че придобиващият не признава условни активи, придобити при бизнес комбинация. Изменението на МСФО 3 следва да се прилага по отношение на бизнес комбинации, чиято дата на придобиване е на или след началото на първия годишен отчетен период, започващ на или след 01.01.2022 г.
- Годишни подобрения на МСФО, цикъл 2018–2020 г. с които се внасят промени в следните счетоводни стандарти:
  - МСФО 1 Прилагане за първи път на Международните стандарти за финансово отчитане - Дъщерно предприятие като предприятие, прилагащо за първи път МСФО;
  - МСФО 9 Финансови инструменти - Такси при прага от „10 процента“ за отписване на финансови пасиви;
  - МСС 41 Земеделие - Данъчно облагане при оценяване по справедлива стойност
  - МСФО 16 Лизинг - Стимули по лизинга.

Подобренията се прилагат най-късно от началната дата на финансовата година, която започва на или след 1 януари 2022 г.

Приемането на тези изменения и разяснения към съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Фонда.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Фонда

- МСФО 17 Застрахователни договори. Този нов счетоводен стандарт заменя изцяло МСФО 4. Прилага се към всички видове застрахователни договори като използва нов всеобхватен модел за отчитане, който да осигури последователност и полезност на информацията. Очаква се да доведе до съществени промени във финансовите отчети на застрахователните дружества, което ще изисква промени в системи, процеси, вътрешни контроли. При първоначално прилагане ще е възможен избор между модифициран ретроспективен подход и подход на база на справедлива стойност. Дата за прилагане - от 1 януари 2023 г. Този стандарт не е приложим за Фонда.
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори - Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация
Измененията се отнасят до оповестяването на сравнителната информация относно финансовите активи, представена при първоначалното прилагане на МСФО 17, тъй като МСФО 17 Застрахователни договори и МСФО 9 Финансови инструменти имат различни изисквания за преход. Измененията имат за цел да помогнат на дружествата да избегнат временни счетоводни несъответствия между финансовите активи и задълженията по застрахователни договори.

- Определение на счетоводните приблизителни оценки - изменения на МСС 8. Изменението въвежда нова дефиниция за приблизителна счетоводна оценка, като разяснява разликата между промени в приблизителни счетоводни оценки, счетоводни политики и корекция на счетоводни грешки. С изменението се изяснява, че въздействието върху счетоводна приблизителна оценка на промяна във входяща информация или промяна в техниката на оценяване следва да се третира като промяна в счетоводните приблизителни оценки, ако съответните промени не са резултат от коригиране на грешки от предходен период. Изменението е прието от ЕС и следва да се прилага проспективно от 1 януари 2023 г.
- Оповестяване на счетоводната политика - изменения на МСС 1 и МСФО Практически разяснение 2 Оповестяване на счетоводни политики
При определяне на съществеността на информацията за счетоводната политика, следва да се вземат предвид както размера на сделките, така и други събития или условия и тяхното естество. Заменено е изискването дружествата да оповестяват значимите си счетоводни политики с това да оповестяват съществените такива. Добавени са примери за обстоятелства, при които е вероятно дружеството да счита, че информацията за счетоводната политика е съществена във връзка с прилагане на концепцията за същественост. Изменението е прието от ЕС и с дата за ефективно прилагане не по-рано от 1 януари 2023 г.
- Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от еднократни транзакции – изменения на МСС 12. Освен с приетото през 2021 г. допълнително разяснение в параграф 15 от МСС 12, отнасящ се за изключенията за признаване на отсрочен данъчен пасив, когато същия възниква при първоначалното признаване на актива или пасива при сделка, която не представлява бизнес комбинация и към момента на извършване не влияе нито на счетоводния, нито на данъчния резултат с това изменение на счетоводния стандарт е добавено ново разяснение за още едно условие, което следва да бъде изпълнено за да може да се използва изключението за признаване – към момента на транзакцията не следва да възникват еднакви по стойност облагаема и подлежащи на приспадане данъчна временна разлика. Изменението е прието от ЕС и с дата за ефективно прилагане не по-рано от 1 януари 2023 г.

3.3 Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Ръководството на пенсионното дружество счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от Европейската комисия и съответно, не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет.

- Пасив по лизинг при продажба и обратно наемане – изменения на МСФО 16. Изменението определя изискванията при оценяване на лизинговото задължение, произтичащо от сделка за продажба и обратен лизинг, за да се гарантира, че продавачът-лизингополучател не признава печалба или загуба, когато правото на ползване се запазва. Предстои да бъде прието от ЕС с дата на прилагане от 1 януари 2024 г.
- Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - изменения в МСС 1. Измененията разясняват какво се има предвид под право да се отложи плащането; уточняват, че това право трябва да съществува към отчетната дата и ако има съпътстващи условия за упражняването му, те трябва да са изпълнени към отчетната дата; също така, се уточнява, че класификацията на пасива не зависи от вероятността за упражняване на това право, т.е. не зависи от намеренията на ръководството. Измененията обясняват, че са налице права, ако се спазват ковенантите в края на отчетния период. Измененията ще се прилагат ретроспективно от отложената дата - 1 януари 2024 г., като се разрешава и тяхното по-ранно прилагане.
- Продажба или внасяне на активи между инвеститор и неговото асоциирано предприятие или съвместно предприятие - изменения на МСФО 10 и МСС 28. Измененията имат за цел да предоставят последователен набор от принципи, които да бъдат прилагани в подобни случаи. Измененията адресират противоречието между МСФО 10 и МСС 28 по отношение на отчитането на загубата на контрол върху дъщерно дружество, което е продадено или е внесено в асоциирано или съвместно предприятие. Предстои да бъде определена датата на влизане в сила от СМСС.
- МСФО 14 Отсрочени сметки при регулирани цени. Този счетоводен стандарт позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база. ЕК е взела решение да не открива процеса по приемането на този междинен стандарт и да изчака окончателния МСФО стандарт.

Фондът очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху неговия финансов отчет в периода на първоначалното им прилагане.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, са представени по-долу.

Финансовият отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовия отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Фондът прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет или прекласифицира позиции във финансовия отчет и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

Тъй като Фондът практически е започнал своята дейност през 2022 г., в настоящия финансов отчет не е представена сравнителна информация.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Паричните активи и пасиви, деноминирани във валута, са оценени в лева по официалния курс на БНБ както следва:

Валута	31.12.2022	31.12.2021
EUR*	1.95583	1.95583
USD	1.83371	-

* фиксиран курс в съответствие със Закона за Българска Народна Банка

4.4. Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи и разходи на Фонда включват:

- приходи от лихви;
- разходи за лихви;
- приход от дивиденди;
- нетна печалба или загуба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;
- валутно-курсони печалби или загуби от финансови активи и финансови пасиви, деноминирани в чуждестранна валута;
- нетна печалба или загуба от сделки с финансови активи.

Основните приходи на ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ са от инвестиции, включващи приходи, формирани оценка на финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата; реализирани печалби от сделки с финансови активи; лихви от лихвоносни ценни книжа; получени дивиденди.

Лихвени приходи или разходи се признават използвайки метода на ефективния лихвен процент.

Приход от дивидент се признава в печалбата или загубата на датата, на която е установено правото на Фонда да получи плащане.

4.5. Разходи за такси

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на Фонда от Управляващото дружество, Фондът начислява и изплаща на Управляващото дружество, както такса от всяка вноски, така и инвестиционна такса, изчисляема годишно върху стойността на нетните активи, които са управлявани. Таксите са както следва:

- удържа от всяка осигурителна вноски при постъпването ѝ в професионалния пенсионен фонд в размер на 3.75 на сто;
- инвестиционна такса, изчислена върху стойността на нетните активи на професионалния пенсионен фонд, в зависимост от периода, през който те са били управлявани от пенсионноосигурителното дружество, в размер на 0.75 на сто годишно;
- такса в размер на 10 лв. при прехвърляне на средствата по индивидуалната партия от ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ в пенсионните схеми на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка, съгласно чл. 343а, ал. 1, т. 2 и чл. 343е от КСО.

При прехвърляне на средства от индивидуалната партия на осигурено лице от един професионален фонд към друг, такса не се събира.

4.6. Разходи за лихви

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

4.7. Финансови инструменти

4.7.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Фондът стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.7.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Фонда за управление на финансовите активи;

- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции.

4.7.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Фондът класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти / паричните средства, търговските и другите вземания.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Фондът държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансови активи, за които не е приложим бизнес модел „държани за събиране на договорните парични потоци“ или бизнес модел „държани за събиране и продажба“, както и финансови активи, чиито договорни парични потоци не са единствено плащания на главница и лихви, се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Всички деривативни финансови инструменти се отчитат в тази категория с изключение на тези, които са определени и ефективни като хеджиращи инструменти и за които се прилагат изискванията за отчитане на хеджирането.

Промените в справедливата стойност на активите в тази категория се отразяват в печалбата и загубата. Справедливата стойност на финансовите активи в тази категория се определя чрез котирани цени на активен пазар или чрез използване на техники за оценяване, в случай че няма активен пазар.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Фондът отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Фондът управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и
- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които Фондът неотменимо е избрал при първоначално признаване, да признае в тази категория.
- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на Фонда за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

4.7.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажменти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Фондът разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Фондът не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Фондът използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Фондът признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Тъй като повечето от тези инструменти имат добър кредитен рейтинг, вероятността от неизпълнение се очаква да бъде ниска. Въпреки това към всяка отчетна дата Фондът оценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск на инструмента.

При оценяването на тези рискове Фондът разчита на готовата налична информация като кредитните рейтинги, публикувани от основните агенции за кредитен рейтинг за съответния актив. Фондът държи единствено прости финансови инструменти, за които специфични кредитни рейтинги обикновено са на разположение. Ако няма информация или информацията относно факторите, които влияят на рейтинга на наличния актив, е ограничена, Фондът обединява подобни инструменти в един портфейл, за да оцени на тази база дали има значително увеличение на кредитния риск.

В допълнение, Фондът разглежда и други показатели като неблагоприятни промени в дейността, икономически или финансови условия, които могат да засегнат способността на издателя на капиталовия инструмент да изпълни задълженията си по дълга или неочаквани промени в оперативните резултати на емитента.

Ако някой от тези показатели води до значително увеличение на кредитния риск на инструментите, Фондът признава за тези инструменти или този клас инструменти очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента.

4.7.5. Отписване на финансовите активи

Финансов актив се отписва когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Фондът е поел задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Фондът е прехвърлил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Фондът нито е прехвърлил, нито е запазил в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазил контрола върху него.

4.7.6. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Фондът не е определил даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.8. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.9. Резерв за гарантиране на минималната доходност

Фондът създава, в съответствие с изискванията на чл.193 от КСО, резерв за гарантиране на минимална доходност. Заделянето на средства в резерва се извършва в първия работен ден, следващ деня на обявяване на минималната доходност от Комисията за финансов надзор. Когато фондът постигне доходност с над 40 % по-висока доходност на годишна база, за 24 месечен период, от средната постигната доходност за този вид ФДПО или превишава с 3 процентни пункта средната доходност – което от двете числа е по-голямо, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Натрупаните средства на Резерва служат за покриване на разликата до минималната доходност в случай, че постигнатата доходност от Фонда е по-ниска от обявената за периода.

Минималната доходност се определя от регулаторния орган в страната – КФН на база на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за предходните 24 месеца, съгласно Наредба на КФН.

КФН публикува средната постигната доходност за всяко тримесечие. Редът за определяне на размера на резерва за гарантиране на минимална доходност се определя съгласно КСО и Наредба № 12 на КФН.

Към 31.12.2022 г. във Фонда няма заделен резерв за гарантиране на минимална доходност, доколкото неговата активна дейност стартира през първите месеци на 2022 г. и все още не е възникнало основание за формирането му.

Към 31.12.2022 г. в ПОД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД има формиран със собствени парични средства, резерв за гарантиране на минималната доходност на Фонда в размер на 14 хил. лева.

Нормативното изискване за минимален размера на този резерв за ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве, формиран в пенсионното дружество, е 0,5 % от нетните активи на Фонда към края на отчетния период.

4.10. Нетни активи на разположение на осигурени лица

Нетните активи на разположение на осигурените лица включват вноските на работодателите, личните вноски и разпределената доходност по партидата на осигурените лица.

За всеки индивидуален клиент се поддържа отделна сметка, в която се отразяват вноските на осигурените лица и разпределената доходност.

Фондът води партидите на осигурените лица в брой дялове. Ежедневно се извършва оценка на активите и пасивите на Фонда и се изчислява стойността на един дял. Стойността на един дял се изчислява, като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на фонда към края на същия ден. Стойността на един дял се определя с точност до петия знак след десетичната точка и се обявява от Управляващото дружество.

4.11. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за облагане на доходите на физически лица. Услугите по допълнително задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

4.12. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Фонда, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 5.

5. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.1. Измерване на очаквани кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Фонда и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Фонда. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

5.2. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) в съответствие с Правилата на Фонда и Наредба № 9 от 19 ноември 2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и на пенсионноосигурителното дружество.

При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване на основен (или най-изгоден) пазар при текущи пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е продажна цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна или определена чрез друг метод за остойностяване.

Справедливата стойност е изходна цена и се базира на предположението, че продажбата на финансовия инструмент ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или при липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Съответно както основния, така и най-изгодния пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп.

Активите и пасивите на Фонда се оценяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. За тези активи и пасиви, както и за активите и пасивите, за които се изисква оповестяване на оценената справедлива стойност Фондът оповестява нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

При прилагане на техники за оценяване ръководството на Фонда използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Фонда използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.

Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.

Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Фондът приоритетно използва обявени цени на активен пазар за определяне на справедливата стойност на даден актив. Активен пазар е този, на който сделките за даден актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация.

При малка или никаква активност на пазара или при невъзможност да се използват наблюдаеми данни се използват други методи за оценка, които да се базират колкото е възможно на наблюдаеми данни.

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Фондът признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

При невъзможност да се определи справедливата стойност чрез използване на цени на активен пазар, Фондът прилага методи за остойностяване използващи максимално наблюдаеми данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите такива. Фондът прилага основно следните методи, с цел надеждно определяне на справедливата стойност на финансовия инструмент: метод на дисконтираните парични потоци; метод на нетната балансова стойност на активите, пазарни оценки, както и други методи, определени в Правилата за оценка на активите и пасивите на Фонда.

Данните за различните оценителски техники/методи представят пазарните очаквания и измервания за факторите – риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент. Методите за остойностяване, използвани за оценяване на справедливата стойност, се прилагат последователно.

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансовите активи, отчетни по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите, на ежедневна база.

Следната таблица обобщава информация за активите, представени по справедлива стойност в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31.12.2022:

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2022 г.

2022 /хил. лв./	Справедлива стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
Финансови активи оценени по справедлива стойност в печалбата и загубата, в т.ч.				
Български държавни ценни книжа	679	679	-	-
Чуждестранни държавни ценни книжа	679	679	-	-
Акции и права	385	385	-	-
Акции и дялове на КИС	112	112	-	-
ОБЩО	1 855	1 855	-	-

5.3. Влияние на продължаващата пандемия от корона вирус и инвазията на Русия в Украйна

През отчетната 2022 г. макроикономическата среда бе силно влошена и това доведе до нарушени вериги на доставки, а от там до силна инфлация, високи нива на лихвите по кредити и държавни дългове, нарастващи цени на суровините и материалите, както и на енергийните разходи, а също така и на разходите за персонал.

В същото време се наблюдава висока волатилност на финансовите пазари, породена както от продължаващата пандемия, така и от нахлуването на Русия в Украйна и предприетите санкции и други мерки от страна на ЕС и останалия свят.

Доколкото Фондът стартира активната си дейност през 2022 г. и все още има неголям брой осигурени лица, респ. нетни активи, то той поддържа консервативен подход при структуриране на своя инвестиционен портфейл. Същият към края на отчетната 2022 г. е формиран от финансови активи (ДЦК, акции и права, акции и дялове на КИС), както и парични средства.

Поради значителната несигурност за развитието на продължаващата пандемия и война, пенсионното дружество продължава да ги следи с повишено внимание, както и да разумно да управлява вероятните ефекти от влиянието им върху всички рискове, които са пряко свързани с дейността на Фонда.

6. Финансови активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)

Към 31.12.2022 г. ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ разполага със следните инвестиции, оценени по справедлива стойност:

	31.12.2022	31.12.2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Български държавни ценни книжа (ДЦК)	679	-
Чуждестранни държавни ценни книжа (ДЦК)	679	-
Акции и права	385	-
Акции и дялове на КИС	112	-
Общо:	1 855	-

Съгласно приложимата Наредба №9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионните дружества и техните фондове и Правила за оценка на активите и пасивите на „ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове, за определянето на справедливите стойности на ДЦК издадени и приети за търговия на регулиран пазар в Република България се използват следните методи, в последователността:

1. последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2“;

2. ако не може да се определи цена по реда на т.1, последващата оценка се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден (ден „Т“), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден „Т-2“;
3. при невъзможност да се приложат начините за оценка по т. 1 и 2 последващата оценка се извършва средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар;
4. средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените „купува“ и „продава“, обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в Правилата за оценка на активите и пасивите на „ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове.

Последващата оценка на дългови ценни книжа, приети за търговия на регулиран пазар, се извършва по последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Ако не може да се определи цена по описания по-горе ред, последващата оценка се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

При невъзможност да се приложат горните два параграфа за оценяване, се извършва по метода на съпоставимите цени за ценни книжа със сходни условия на плащане, падеж и рейтинг или по метода на дисконтираните парични потоци.

Определянето на справедлива стойност на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, които са включени в основен индекс на съответния пазар, съгласно Приложение №2 на Наредба №9 от 19.11.2003 г. на КФН, се извършва по:

- а) цена на затваряне на този пазар за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти;
- б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти, ако не може да се определи цена по буква „а“.

Последващата оценка на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, които не са включени в основен индекс на съответния пазар, съгласно Приложение №2 на Наредба №9 от 19.11.2003 г. на КФН, се извършва по по-ниската цена от:

- а) обявената на този пазар цена на затваряне за предходния работен ден, в случай че се осигурява непрекъснатата ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец;
- б) последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация, в случай че се осигурява непрекъснатата ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец.

Последваща оценка на акции извън основен индекс е посочена в Правилата за оценка на активите и пасивите на „ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД и на управляваните от него фондове.

При невъзможност да се приложат начините за оценяване на акции, допуснати до регулирания пазар, по преценка се използва писмено обоснован метод и модел посочен в Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове.

За определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени в страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката.

Съответно за определяне на справедливите стойности на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени извън страната, се използва последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2022 г.

Основни източници на ценова информация за последваща оценка на финансовите активи са банки-попечители и инвестиционни посредници – първични дилъри, бюлетини на регулираните пазари, електронни системи за ценова информация и други официални източници.

В стойността на инвестициите са включени начислени лихви, разпределени, както следва:

Лихви ценни книжа	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Български държавни ценни книжа	8	-
Чуждестранни държавни ценни книжа	15	-
Общо:	23	-

Инвестициите по справедлива стойност към 31.12.2022 г. по видове валути са представени както следва:

в хил. лева

Инвестиции	2022 г.	2022 г.	2022 г.
	EUR	USD	Общо
ДЦК	1 358		1 358
Акции и права	176	209	385
Дялове в колективни инвестиционни схеми	60	52	112
Общо инвестиции, отчитани по ССПЗ	1 594	261	1 855

Представените стойности към 31.12.2022 г. на ценните книжа, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа.

6.1 Инвестиции в акции и права

Експозиции в акции по емитент, валута, брой притежавани ценни книжа и справедлива стойност към 31.12.2022 г. са представени по-долу:

Емитент на акции	Емисия	Валута	Брой притежавани ценни книжа	Справедлива стойност към 31.12.2022 г. в хил. лв.
TAKE-TWO				
INTERACTIVE SOFTWARE	US8740541094	USD	320	61
SYNOPSIS INC	US8716071076	USD	97	57
AUTODESK INC	US0527691069	USD	108	37
DEUTSCHE BOERSE AG	DE0005810055	EUR	175	55
FREYR BATTERY	LU2360697374	USD	1 549	24
NETAPP INC	US64110D1046	USD	271	30
COMMERZBANK AG	DE000CBK1001	EUR	3 870	67
BAYER AG	DE000BAY0017	EUR	570	54
Общо:			6 960	385

6.2 Инвестиции в акции и дялове на КИС

Експозиции в дялове на КИС по емитент, валута, брой притежавани ценни книжа и справедлива стойност към 31.12.2022 г. са представени по-долу:

Емитент на акции	Емисия	Валута	Брой притежавани ценни книжа	Справедлива стойност към 31.12.2022 г. в хил. лв.

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2022 г.

DB X-TRACKERS DAX UCITS ETF	LU0274211480	EUR	233	60
INVESCO QQQ	US46090E1038	USD	26	13
GLOBAL X LITHIUM & BATTERY T	US37954Y8553	USD	360	39
Общо:			619	112

6.3 Инвестиции в дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държавни-членки на ЕС или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки

Представените стойности към 31.12.2022 г. на държавните ценни книжа са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа.

Код на емисията (ISIN)	Емитент	Падеж на емисията	Вид валута	Лихвен %	Номинал в оригинална валута в хил.лв.	Справедлива стойност към 31.12.2022 г. в хил. лв.
XS1015428821	Република Полша	15.1.2024	EUR	3%	43	87
XS1060842975	Република Румъния	24.4.2024	EUR	3.63%	97	194
XS0841073793	Република Полша	9.7.2024	EUR	3.38%	100	199
XS1117298916	Република Хърватия	11.3.2025	EUR	3%	100	199
XS2536817211	Република България	23.9.2029	EUR	4.13%	350	679
Общо:						1 358

7. Парични средства и парични еквиваленти

Наличните към 31.12.2022 г. парични средства по текущите сметки на Фонда са в банката попечител (Обединена българска банка АД), с присъден кредитен рейтинг А- по Fitch и включват следните компоненти:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства по банкови сметки		
в лева	996	-
в евро	4	-
в щатски долари	69	-
Общо:	1 069	-

8. Нетни активи на разположение на осигурените лица

Нетните активи на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве към 31.12.2022 г. са показани по-долу:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил. лв.	хил. лв.
Индивидуални партии	2 920	-

Нетни активи на разположение на осигурените лица

2 920 -

Изменението на нетните активи на разположение на осигурените лица е резултат от:

	2022	2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Към началото на периода	-	-
Постъпили осигурителни вноски	493	-
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	2 519	-
Общо увеличение от осигурителни вноски	3 012	-
Доход от инвестиране средствата на фонда	(56)	-
Общо намаления, свързани с осигурителни вноски, в т.ч.:	(11)	-
Средства за превеждане на НОИ за лица по чл. 69Б от КСО	(11)	-
Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество, в т.ч.:	(25)	-
Удържки от осигурителните вноски	(19)	-
Инвестиционна такса	(6)	-
Нетни активи в края на годината	2 920	-

9. Нетна печалба/(загуба) от оценка на финансови активи по спр. стойност в печалбата или загубата (ССПЗ)

Нетната печалба/(загуба) от преоценка (промяна на справедливата стойност) на финансови активи, представени в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, включват следните компоненти:

	31.12.2022	31.12.2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Нетна печалба/загуба от преоценка на български държавни ценни книжа	2	-
Нетна печалба/загуба от преоценка на чуждестранни държавни ценни книжа	(25)	-
Нетна печалба/загуба от преоценка на акции и права	(31)	-
Нетна печалба/загуба от преоценка на акции и дялове на КИС	1	-
Общо	(53)	-

10. Нетна печалба/(загуба) от валутна преоценка

	31.12.2022	31.12.2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Положителни валутно-курсови разлики	49	-
Отрицателни валутно-курсови разлики	(61)	-

Общо (12) -

11. Нетна печалба/(загуба) от операции с финансови активи

Нетната печалба/(загуба) от операции (покупки и продажби) с финансови активи, представени в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица, включват следните компоненти:

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>
Комисиони на инвестиционни посредници	(3)	-
Нетни приходи от операции с финансови активи	(2)	-
Общо	<u>(5)</u>	<u>-</u>

12. Приходи от лихви

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>
Приходи от лихви от български ДЦК	3	-
Приходи от лихви от чуждестранни ДЦК	10	-
Общо	<u>13</u>	<u>-</u>

13. Начислени такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>
Такса от осигурителни вноски	(19)	-
Инвестиционна такса	(6)	-
Общо:	<u>(25)</u>	<u>-</u>

14. Сделки и салда със свързани лица

За ППФ „ДаллБогг: Живот и Здраве“ свързани лица са Пенсионноосигурително дружество „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, заедно с неговия ключов управленски персонал, както и „Зад ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД като едноличен собственик на капитала.

Сделките с ПОД ДаллБогг: Живот и Здраве ЕАД се състоят от такси и удържки, дължими от Фонда към Управляващото дружество по реда на действащото осигурително законодателство. Балансите по сделки с Управляващото дружество са както следва:

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>	<u>ХИЛ. ЛВ.</u>
Такси и удържки за пенсионноосигурителното дружество		
Такса от осигурителни вноски	(19)	-
Инвестиционна такса	(6)	-
Общо:	<u>(25)</u>	<u>-</u>

	31.12.2022	31.12.2022
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Задължения към пенсионноосигурителното дружество за:		
Такса от осигурителни вноски	(2)	-
Инвестиционна такса	(2)	-
Общо:	(4)	-

15. Условни активи и пасиви

През 2022 г. и до датата на съставяне на настоящия финансов отчет на Фонда няма признати условни активи или пасиви и няма предявени правни иски към него.

16. Политика по управление на риска

16.1. Общи цели на ръководството при управление на риска

Фондът е изложен на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фондът са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Фонда се осъществява от звено за „Управление на риска“ в съответствие с приети вътрешни правила за осъществяване на неговата дейност. В Дружеството функционира и Комитет по управление на риска. Спомагателен, консултативен орган, който е създаден да съдейства на Съвета на директорите при осъществяване на правомощията и отговорностите им при управлението на активите, пасивите, резервите и капитала на Дружеството и управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондове за извършване на плащанията.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложен Фондът, са описани по-долу.

Вследствие на използването на финансови инструменти Фондът е изложен на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Фонда.

16.2. Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Фонда в срок. Във Фонда няма значителна концентрация на кредитен риск.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи на базата на рейтинг, извлечен от агенция за кредитни рейтинги Standard & Poor's (S&P).

Финансов актив	A-	BBB+	BBB-	BBB	BB-	Без рейтинг	Общо
Български ДЦК	-	-	-	679	-	-	679
Чуждестранни ДЦК	286	199	194	-	-	-	679
Парични средства	1 069	-	-	-	-	-	1 069
Общо	1 355	199	194	679	-	-	2 427

Към 31.12.2022 г. кредитният риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Таблицата представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

Професионален пенсионен фонд „ДаллБогг: Живот и Здраве“
Годишен финансов отчет за 2022 г.

Код на емисията (ISIN)	Емитент	Падеж на емисията	Стойност	Рейтинг	Рейтингова агенция
XS1015428821	Република Полша	15.1.2024	87	A-	S&P
XS1060842975	Република Румъния	24.4.2024	194	BBB-	S&P
XS0841073793	Република Полша	9.7.2024	199	A-	S&P
XS1117298916	Република Хърватска	11.3.2025	199	BBB+	S&P
XS1117298916	Република България	23.9.2029	679	BBB	S&P
Общо:			1 358		

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Финансов актив	Балансова стойност	Максимален риск
	31.12.2022	(хил. лв.)
Парични средства и парични еквиваленти	1 069	1 069
Български ДЦК	679	679
Чуждестранни ДЦК	679	679

Банката-попечител на Фонда – Обединена българска банка АД, има присъден кредитен рейтинг A- по Fitch. В нея се съхраняват паричните средства на Фонда, които към края на отчетната 2022 г. са в общ размер на 1 069 хил. лв.

16.3. Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Фондът няма да е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Фондът прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби.

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда според остатъчните срокове до падеж:

Към 31.12.2022	до 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 3 години	от 3 до 5 години	от 5 до 10 години	над 10 години	Неопределен падеж	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	-	1 069	1 069
Акции и КИС	-	-	-	-	-	-	497	497
Дългови инструменти	-	-	679	-	679	-	-	1 358
Общо активи	-	-	679	-	679	-	1 566	2 924
Нетни активи на разположение на осигурените лица	-	-	-	-	-	-	2 920	2 920
Задължения към ПОД	4	-	-	-	-	-	-	4
Общо пасиви и активи на разположение на осигурени лица	4	-	-	-	-	-	2 920	2 924

При управление на ликвидния риск Фондът наблюдава риска от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Фондът анализира ликвидния риск на база на историческите входящи и изходящи парични потоци, като на тази основа се определя праг на пари и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове.

Извършва се и проследяване на спазването на изискванията на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН, където са регламентирани изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, както и минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове.

16.4. Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент влияещ върху стойността на този инструмент 46.42 % от активите на Фонда са в лихвоносни дългови ценни книжа с фиксиран купон. Фондът няма дългови ценни книжа с плаващ купон.

Дейностите по управление на лихвения риск имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на Фонда.

Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища. Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват степента, в която плащанията се осъществяват по-рано или по-късно от договорената дата, както и от промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди и валути.

Количественото измерване на лихвения риск се осъществява чрез определяне на показателя „модифицирана дюрация“ за портфейла от дългови ценни книжа. За ограничаване на нивото на този риск, Дружеството е определило лимит на модифицираната дюрация за облигационния портфейл на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве от 8 години. Към 31.12.2022 г стойността на показателя е 3,591.

16.5. Валутен риск

Валутният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута различна от лев и евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро. Валутният риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминиран във валута, различна от лев и евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро. Към 31 декември 2022 г. Фондът има инвестиции, деноминирани в щатски долари, поради което инвеститорите във Фонда са изложени на валутен риск.

Фондът не е сключвал хеджиращи сделки за управление на валутния риск.

ППФ измерва валутния риск чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута различна от лев и евро като процент от нетните активи. За ограничаване на нивото на този риск, Дружеството е определило лимити от 20 на сто от нетните активи на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве към валута, различна от лев или евро.

Към 31.12.2022 г. делът на активите деноминирани в EUR към стойността на активите е 54,65 %, делът на активите деноминирани в USD е 11,29 %. Няма активи деноминирани в други валути.

Таблицата по-долу представя структурата на финансовите активи и пасиви по валути към 31.12.2022 г.:

Активи	BGN	EUR	USD	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	996	4	69	1 069
Български държавни ценни книжа	-	679	-	679
Чуждестранни държавни ценни книжа	-	679	-	679
Акции и дялове	-	176	209	385
Колективни инвестиционни схеми	-	60	52	112
Общо (хил. лв.)	996	1 598	330	2 924
Общо (в %)	34.06	54.65	11.29	100.00

Пасиви	BGN	EUR	USD	Общо

Задължения към осигурени лица	2 920	-	-	2 920
Задължения към ПОД	4	-	-	4
Общо (хил. лв.)	2 924	-	-	2 924
Общо (в %)	100.00	-	-	100.00

16.6. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с инвестициите в притежаваните капиталови финансови инструменти и отразява намаляване на стойността на инвестицията при неблагоприятни промени на пазарните цени. Подобно развитие би довело до отчитане на загуби от последваща оценка на инвестицията, съответно до намаляване на стойност на нетните активи на Фонда. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в нея, дължащи се на пазарните условия се отразяват директно в Отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Към 31 декември 2022 г. Фондът отчита инвестиции в акции в размер на 13.18 % или 385 хил. лв. от общите му активи. В дялове на Колективни инвестиционни схеми, неговите инвестиции са съответно в размер на 3.83 % или 112 хил. лв.

Провежданата от Фонда политика на управление на ценовия риск се основава на диверсификация на портфейлите от акции чрез прилагането на диверсификационни лимити. Също с цел повишаване на диверсификацията се предпочита както директното инвестиране в акции, които не се търгуват на БФБ, така и инвестирането в дялове на Колективни инвестиционни схеми.

Фондът измерва ценовия риск чрез приложимия за съответния пазар количествен метод – историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение за период един месец или стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

16.7. Регулаторен риск

Дейността на Фонда е обект на регулации, определени в КСО и поднормативните актове по неговото прилагане. Регулаторен риск възниква когато определени регулации и изисквания към инвестициите бъдат променени, а сроковете за привеждане на дейността в съответствие с новите изисквания са кратки. В този случай Фондът може да бъде принуден да продава активи при неблагоприятна конюнктура, ниска ликвидност, което ще доведе до продажби под справедливата стойност на актива.

Към 31 декември 2022 г. Фондът не притежава активи, които да не отговорят на нормативните изисквания към неговата инвестиционна дейност.

16.8. Политически риск

Поради това, че Фондът осъществява дейност само в рамките на Република България, за него възниква концентрация от политически риск. Това е риск дължащ се на значими политически промени, оказващи влияние и съществена промяна в провежданите политики и реформи, които се отразяват негативно върху дейността му.

16.9. Концентрационен риск

Този риск е рискът от загуби поради неправилна диверсификация в портфейла, произтичащ от относително голяма експозиция към определена група контрагенти, индустрии или географско разпределение.

За целта се подбират ценни книжа с фиксиран лихвен процент. Също така книжа, деноминирани основно в евро и други стабилни валути, различни от лева. По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира в страни от Западна Европа.

ППФ ДаллБогг:Живот и Здраве стриктно следи за спазването на инвестиционните ограничения заложиени в КСО и инвестиционните политики на фондовете. В правилата за риска на Дружеството са определени лимити на инвестициите по сектори на икономиката - не повече от 20 % от активите на всеки фонд в един

сектор. Изключение прави сектор „Държавно управление“, в който инвестициите са без ограничение. В ограничението на сектор „Финанси“ не се включват депозитите в банки и инвестиции в КИС.

Икономически сектор	Дял от стойността на активите	
	в проценти	в хил. лв.
1. Държавно Управление	46.42%	1 358
2. Преработваща промишленост	0.84%	25
3. Финанси	4.18%	122
4. Здравеопазване	1.84%	54
5. Информационни технологии и Телекомуникационни услуги	6.32%	184
6. Други	3.83%	112
7. Парични средства и парични еквиваленти	36.57%	1 069
Общо	100.00%	2 924

17. Други нормативни оповестявания

Одиторски дружества „Мазарс“ ООД и „Ековис Одит България“ ООД са назначени да извършат освен съвместен задължителен независим финансов одит на годишния финансов отчет на Фонда, а също така и съвместен ангажимент за договорени процедури по МСССУ 4400 (преработен) „Ангажименти за договорени процедури“ за изготвяне на съвместен доклад за договорени процедури, съгласно изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 2 и чл. 252 от КСО относно съответствието на историческата финансова информация между годишния отчет за надзорни цели на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве, изготвен към и за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. съгласно изискванията на Наредба № 63на КФН и одитирания от тях годишен финансов отчет на Фонда, изготвен в съответствие със Закона за счетоводство и МСФО, приети от ЕС, за годината, завършваща на 31 декември 2022 г.

Освен това съвместните одитори са предоставили услуга и по съвместен ангажимент по изпълнение на договорени процедури по МСССУ 4400 (преработен) по отношение на системата за управление на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД към 31.12.2022 г. за издаване на съвместен доклад, съгласно изискванията на чл. 187, ал. 3, т. 3 от КСО относно съответствието на системата за управление на пенсионното дружество с изискванията на КСО и актовете по прилагането му.

Договореното общо възнаграждение за съвместния одит и изискваните по закон договорени ангажименти по МСССУ 4000 (преработен) е в размер на 67 хил. лева.

През отчетната 2022 г. освен посочените услуги, съвместните одитори не са предоставяли други услуги на ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве.

18. Събития след датата на финансовия отчет

През месец март 2023 г. фалираха две американски банки - Silicon Valley Bank и Silvergate Capital Corp. В тази връзка американските власти обявиха набор от извънредни мерки за подкрепа на финансовата система. Към момента все още не е категорично ясно доколко мерките ще бъдат успешни за овладяване на кризата. По същото време акциите на швейцарската банка Credit Suisse загубиха една четвърт от стойността си и се наложи националната банка на Швейцария да предостави извънредна кредитна линия в размер на 50 млрд. франка, която не успя да спре резкия спад на цените на акциите. Credit Suisse беше закупена от UBS Bank в опит да бъде избегнато предизвикването на нови пазарни сътресения в световното банкиране.

Фондът ППФ ДаллБогг: Живот и Здраве няма преки експозиции към 31.12.2022.

Ефектите от тези събития могат да окажат влияние върху цялостните макроикономически условия в страната, в Европа и по света. Последниците от кризата на доверие в Credit Suisse и фалитът на

американските банки може да продължи да въздейства на финансовата система и да повишат риска от рецесия.

Към датата на одобрение на настоящия финансов отчет, количественият ефект от тези събития не може да бъде определен в разумна точност от страна на Фонда.

Не са настъпили други събития след 31 декември 2022, които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Фонда за годината, приключваща на 31 декември 2022 г.

19. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2022 г. е одобрен за издаване от Съвета на директорите на „Пенсионноосигурително дружество ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД на 28 март 2023 г.